

Picasso, Molins i els Beatles

TEXT: MANUEL COSTA FERNÁNDEZ FOTOGRAFIES: FRANCESC ESTEVE

"La Divina Comèdia de Dante és com Harry Potter, però millor", diuen que va dir una vegada Miquel Molins Nubiola, historiador de l'art, als seus alumnes de la Facultat de Lletres de la UAB. Sigui més o menys certa, l'afirmació corrobora la mirada transversal amb que Molins contempla la història de l'art. Així ho va demostrar el 30 d'abril a la Fundació Bosch i Cardellach, en el transcurs d'una conferència titulada *Pablo Picasso: "Ja no et veig quan et miro"*.

Per a Miquel Molins, "l'argument" és la millor manera de presentar i explicar les obres pictòriques. Ja en la seva etapa com a director del MACBA (1995-1998) li agradava distingir entre magatzem i col·lecció. Ferm defensor de l'organització raonada que és una col·lecció, ho continua fent actualment com a director de la Fundació Banc Sabadell i responsable del seu fons d'art.

Amb el pretext d'un llibre -*Picasso en Gósol 1906: un verano para la modernidad*, de Jèssica Jaques, Molins va descriure l'evolució de Picasso des del retrat de Gertrude Stein fins a les *Demoiselles d'Avignon* el 1907. Una descripció detallada: les dificultats per acabar el retrat de la seva amiga i protectora -que van provocar la frase "ja no et veig quan et miro-", l'anada a Gósol, amb una estança fins a cert punt iniciàtica a Cal Tampanada i "l'experiment" del retrat de Josep Fontdevila, antecedent del que serà el rostre final de Gertrude Stein; la tornada a Paris, els nombrosos dibuixos i esbossos de les *Demoiselles* i la construcció final del quadre; l'habilitat de Picasso per a apoderar-se i reconvertir tot allò que l'interessava dels altres: Ingres, el "pare" Cézanne.

Però el que fonamentalment va voler explicar Molins, com a nucli central de la seva conferència, és l'aparició de la modernitat pictòrica, que ell atribueix a un canvi en la manera de presentar-se la davant de l'espectador. Des del *quattrocentto*, les pintures han començat en la superfície del seu suport i continuen cap endins, en un joc de perspectiva que l'espectador contempla exclusivament des de l'exterior, com mirant a través d'una finestra envidriada. Podríem dir que als elements que les integren els és absolutament indiferent la presència o l'absència de públic. A partir de les *Demoiselles*, això canvia radicalment: les noies s'adrecen gairebé brutalment a l'espectador i aquest s'introdueix per primera vegada dins la tela.

Molins ha estat sempre un defensor aferrissat de la modernitat i de la transversalitat. Per això, va voler comentar, al final de la seva exposició, alguns textos del llibre de José Luis Pardo *Esto no es música. Introducción al malestar en la cultura de masas*; els que fan referència a la provocació que significa per a les persones "benpensants" imatges com la de la portada del disc dels Beatles *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* i, per extensió qualsevol actitud que pugui significar una "transgressió" als -per a alguns- intocables principis de l'art.

Els assistents a la conferència s'ho van passar molt bé i ho van demostrar amb els seus aplaudiments.

